

Doble Vulnerabilitat: Violència de Gènere i Dones amb Discapacitat Intel·lectual

Avui, 25 de novembre, commemorem el Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència vers les Dones, una jornada destinada a sensibilitzar i mobilitzar la societat al voltant d'un problema que persisteix a totes les esferes del món. En aquesta ocasió, però, volem posar el focus sobre un aspecte menys visible però igualment crucial: la violència de gènere que afecta dones amb discapacitat intel·lectual.

Tot i que la violència de gènere és un problema generalitzat, les experiències d'aquestes dones encara són més invisibles i difícils d'abordar a causa de la seva doble discriminació, tant per gènere com per discapacitat.

La realitat és que les dones amb discapacitat intel·lectual enfronten desafiaments únics, ja que la intersecció de la discapacitat i el gènere sovint les deixa en una posició de més vulnerabilitat. Moltes vegades, són objecte de violència física, emocional i sexual, però les seves experiències poques vegades es destaquen en la conversa pública sobre la violència de gènere.

La invisibilitat d'aquest problema és part del desafiament. Les dones amb discapacitat intel·lectual poden tenir dificultats per expressar allò que els està succeint, ja sigui per limitacions cognitives, en la comunicació verbal i/o pel temor a represàlies. Aquesta vulnerabilitat les col·loca en una posició de més risc, ja que la violència pot passar desapercibuda durant més temps, perpetuant el cicle d'abús.

Els mites i els estigmes que envolten la sexualitat de les persones amb discapacitat també contribueixen a la tolerància de la violència. La manca d'educació i consciència de la societat sobre la capacitat de les persones amb discapacitat per tenir relacions consensuades i saludables alimenta actituds perjudicials. Això, alhora, pot exacerbar l'abús, ja que les víctimes són menys propenses a ser cregudes o recolzades quan busquen ajuda.

És una realitat que necessita revisar urgentment els nostres prejudicis i estigmatitzacions. La societat ha de ser conscient que aquestes dones tenen el dret a viure, lliures de qualsevol forma de violència, i és responsabilitat de tots i totes treballar per crear un entorn segur i respectuós.

Els i les professionals que atensem a persones amb discapacitat intel·lectual i les seves famílies tenim un paper crucial en aquest procés. És necessari capacitar-nos per comprendre les complexitats de la violència de gènere en dones amb discapacitat intel·lectual i, que des dels nostres rols, siguem capaces de brindar els suports que les dones que atensem necessiten. A més, cal fomentar la investigació que es focalitzi sobre aquesta problemàtica i permeti desenvolupar estratègies efectives de prevenció i intervenció.

Aquest 25 de novembre, instem la societat a mirar més enllà de les estadístiques generals i reconèixer la violència de gènere que afecta les dones amb discapacitat intel·lectual.

Alcem les nostres veus per trencar el silenci i treballar juntes cap a un futur on totes les dones, independentment de la seva capacitat intel·lectual, visquin sense por i amb dignitat. L'eliminació de la violència de gènere és un objectiu compartit que només podem assolir quan incloem totes les dones en la conversa i en les nostres accions diàries.

Julieta Núñez Bravo, Psicòloga Projecte Dret a la Sexualitat.